

**КВАЛІФІКАЦІЯ НЕЗАКОННИХ ДІЙ З ДОКУМЕНТАМИ
НА ПЕРЕКАЗ, ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ ТА ІНШИМИ ЗАСОБАМИ
ДОСТУПУ ДО БАНКІВСЬКИХ РАХУНКІВ ЗА ОЗНАКАМИ
ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ**

На сучасному етапі економічного розвитку України в умовах трансформації національної економіки важливе значення має ефективне функціонування банківської системи. Перехід до ринкової економіки та її розвиток зумовили суттєве розширення обсягу банківської діяльності як необхідного й досить важливого чинника економічного життя суспільства. Останнім часом має місце широке впровадження новітніх інформаційних технологій, які надають можливість значно вдосконалити діяльність банків у розрахункових відносинах з їх клієнтами, у тому числі у сфері переказу грошових коштів. Але поряд з цим виникло таке негативне явище, як незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків. Суспільна небезпечність вказаних діянь полягає в тому, що вони, перш за все, завдають істотної шкоди суспільним відносинам у сфері забезпечення безпеки нормального функціонування банківської і кредитно-фінансової систем з емісії й обігу платіжних засобів. Крім того, зазначені діяння безпосередньо пов'язані із створенням ральних умов для посягання на власність (майнові інтереси) учасників вищевказаних суспільних відносин. Так, згідно з останніми даними, обсяг незаконних операцій з платіжними картками становить 0,8 – 1% від їх загальної кількості. Враховуючи те що українськими банками станом на 15 червня 2007 р. емітовано 40,8 млн платіжних карт VISA та MasterCard [1, с. 14], а сумарний обіг грошей лише за картками VISA (яких емітовано 22 млн) в Україні понад 18 млрд дол. [2, с. 5], то, безперечно, мова може йти про ймовірне викрадення у банків та їх клієнтів досить великих сум грошових коштів. За даними Української міжбанківської асоціації членів платіжних систем (ЕМА) тільки шляхом використання підроблених платіжних карток у 2005 р. з українських банків було викрадено близько 60 млн грн. [3, с. 5]. Вказані обставини й обумовили криміналізацію цих дій у ст. 200 КК України. Проте, як в теорії кримінального права, так і в практиці застосування ст. 200 КК виникає немало складнощів у трактуванні об'єктивних ознак розглядуваного злочину, що призводить до помилок при кваліфікації вказаних суспільно небезпечних діянь, їх відмежуванні від суміжних злочинів і, як наслідок, при призначенні покарання за вказані злочини. Цьому і присвячена дана наукова стаття.

Об'єктивна сторона, розглядуваного злочину, полягає у наступних альтернативних діях: *підробці*¹ документів на переказ, платіжних карток чи інших засобів доступу до банківських рахунків; *придбанні, зберіганні, перевезенні, пересиланні з метою збуту підrobлених документів на переказ або платіжних карток; збуті чи використанні підrobлених документів на переказ або платіжних карток*. Причому, для наявності об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ст. 200 КК, достатньо встановити вчинення особою (чи декількома особами – суб'єктами злочину), хоча б однієї із вказаних в альтернативі дій. Розглянемо їх детальніше.

Підrobлення документів на переказ, платіжних карток чи інших засобів доступу до банківських рахунків знаходить вираз як у повному виготовленні названих фальсифікованих платіжних засобів, так і в частковій їх фальсифікації (підrobленні) справжніх документів. Підrobлення цих платіжних засобів може бути як на рівні інтелектуальної їх ознаки (реквізити документів, номер рахунку, прізвище власника рахунку чи платника, сума грошей, що підлягає переказу чи видачі, підпис тощо), так і на рівні імперативної ознаки [Див., напр.: 4, с. 84–88] (приписи до виконання переказу грошей, що містяться у фальсифікованому платіжному засобі чи видачі коштів готівкою). У такий спосіб створюються підrobлені (фальсифіковані) платіжні засоби, які за своїм функціональним призначенням виступають засобами неконтрольованого й протиправного доступу до банківських рахунків – чітко встановлених способах відображення руху (надходжень і витрат) коштів (які мають безготівковий вигляд) клієнтів банків [5, с. 73].

За своїм змістом фальсифікована інформація підrobленого платіжного документа, повинна: а) давати можливість ідентифікувати особу, що ініціює переказ грошей, як таку, що ніби-то має на це право (номер банківського рахунку, код банку, PIN-код платіжної картки, прізвище ініціатора переказу тощо); б) містити певний припис щодо: незаконного переказу грошових коштів, ініційованого не власником рахунку чи не забезпеченого наявністю на банківському рахунку грошей, наприклад, як оплату за придбані товари, у тому числі купівля яких здійснюється в системах електронної комерції; отримання грошей у готівковій формі через банкомати; переказ грошей з рахунку одного банку на рахунки інших банків (спеціальне функціональне призначення вказаних документів – ініціювання переказу грошей). Тільки за наявності цих ознак фальсифікації інформації в підrobлюваних платіжних засобах можна вести мову про те, що підrobлення платіжних засобів завдає шкоди суспільним відносинам у сфері забезпечення безпе-

¹ У диспозиції ст. 200 КК вживається термін «підrobка». Але на нашу думку більш вдалим є термін «підrobлення», який ми будемо використовувати в цій статті.

ки нормального функціонування банківської і кредитно-фінансової систем з емісії й обігу платіжних засобів, майнових прав та інтересів суб'єктів цієї системи. У зв'язку з цим навряд чи можна погодитися з твердженням, що протиправне одержання внаслідок підроблення (чи при використанні підроблених документів) інформації щодо стану банківського рахунку не уповноваженою на те особою слід кваліфікувати за ст. 200 КК [6, с. 467; 7, с. 88]. Подібні дії ще не ініціюють переказу грошей у сфері банківської системи, а значить, самі по собі ще не спроможні завдати цій системі в указаній сфері істотної шкоди. Але за наявності всіх ознак злочину такі дії можуть кваліфікуватися за ст. 231 КК як незаконне збирання з метою використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю, а в деяких випадках (за наявності всіх необхідних об'єктивних і суб'єктивних ознак) – як готування до вчинення незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків – за статтями 14 і 200 КК України.

Особливістю підроблення документів на переказ, платіжних карток, інших засобів доступу до банківських рахунків є те, що внаслідок цих дій створюються такі платіжні засоби, які за своїм змістом і формою в більшій чи меншій мірі відповідають дійсним (оригіналам), використовуються як такі і здатні ініціювати переказ грошей. Інакше кажучи, має місце така фальсифікація за ступенем своєї досконалості, унаслідок якої ці предмети (платіжні засоби) сприймаються як справжні і можуть бути використаними саме за їх функціональним призначенням, тобто для доступу до банківських рахунків та ініціювання переказу грошових коштів. Ступінь досконалості підроблення вказаних предметів (високий чи невисокий), не виключає обману і фальсифікації. Це пояснюється наступним: підроблювач протиправно виготовляє фальсифіковані платіжні засоби як засоби доступу до банківських рахунків для переказу грошових коштів; підроблювач (чи особа, яка використовує підроблені платіжні засоби) не є власником банківських рахунків, у тому числі й на підставі пластикових карток, (бо їх власниками є інші юридичні чи фізичні особи), а значить, самоправно створює умови для протиправного доступу до цих рахунків; виготовлення підроблених платіжних засобів для наступного їх використання завжди пов'язано з вчиненням подальших обманних дій відносно робітників кредитно-банківської системи (обман дією) [8, с. 53–54], яким ці засоби мають пред'являтися за дійсні як засоби доступу до банківських рахунків. Так, використовуючи електронно-обчислювальну техніку та інші технічні засоби, злочинець отримував з банкоматів одного з відомих київських банків конфіденційну інформацію – номери банківських платіжних карток, прізвища і PIN-коди клієнтів банку. Потім він ви-

готовляв на офісному обладнанні дублікати банківських платіжних карток, наносив на них магнітну стрічку, яку кодував згідно з отриманою інформацією, і, використовуючи підроблені платіжні картки, знімав з рахунків клієнтів банків гроші [9]. Змістом цих дій – і при виготовленні підроблених платіжних карток, і при їх використанні – є, безумовно, обман.

У тих же випадках, коли якість підроблення фальсифікованих платіжних засобів низька і вони об'єктивно не можуть бути використані за їх спеціальним функціонально-цільовим призначенням (наприклад, документ на переказ одразу ж (з першого погляду) визнається працівником банку як підроблений і не приймається до використання або підроблена платіжна картка не приймається банкоматом), вчинене слід розглядати як непридатний замах на злочин, передбачений ст. 200 КК, а за наявності ознак шахрайства – і як готування чи замах на злочин, передбачений ст. 14 чи 15 і ст. 190 КК України.

Підроблення документів на переказ у паперовій формі за змістом є нічим іншим, як перекрученням істини – відомостей щодо переказу грошей (відомостей стосовно інформаційної, імперативної ознак та ознаки функціонального (спеціального) призначення). Це перекручення знаходить вираження в інтелектуальному або матеріальному підробленні. *Інтелектуальне підроблення* – це порушення істинності й достовірності платіжного документа шляхом внесення до нього неправдивих відомостей. При цьому фальсифікується зміст документа. *Матеріальне підроблення* – це порушення істинності платіжного документа внаслідок неправильного його оформлення: підроблення підпису, засвідчення його підробленою печаткою або іншою, якою не можна його засвідчувати. У такому документі можуть робитися дописки, виправлення, зміна чи знищення тексту або його частини. Тим самим фальсифікується зміст документа в цілому. У даному випадку платіжний документ набуває ознак підробленого як за змістом, так і за формою [10, с. 61–78; 11, с. 37–45; 12, с. 37; 13, с. 24–28; 14, с. 6–9]. Таке підроблення утворює об'єктивну сторону складу злочину, передбаченого ст. 200 КК України.

До найбільш поширених *способів* підроблення документів на переказ належать друкування їх з набору друкарського шрифту за допомогою форм високого друку, виконаних вручну або виготовлених фотомеханічним чи фотоцифровим способом, або форм плоского офсетного друку, отриманих у результаті фотохімічної обробки. Якщо особа підроблює відбиток печатки або штамп, такі дії вважаються підробкою розрахункового документа, оскільки свідчення печаткою є необхідним реквізитом документа. Спосіб підробки не впливає на кваліфікацію злочину за ст. 200 КК, але може враховуватися при призначенні покарання як пока-

зник ступеня тяжкості вчиненого. Так, за цією статтею КК були кваліфіковані дії громадян П., Х. та О., які за допомогою комп'ютерної техніки підробили печатки та підписи на бланках платіжних доручень, попередньо викравши з банку картки з оригіналами підписів посадових осіб і печаток підприємств, після чого, використавши підроблені документи на переказ (платіжні доручення), протиправно заволоділи грошовими коштами на суму 25719 грн 48 коп. [15].

Певні особливості має *підроблення документів в електронній формі*. Електронним визнається документ, інформація в якому подається у формі електронних даних, включаючи відповідні реквізити документа, у тому числі й електронний цифровий підпис, який може бути сформовано, передано, збережено й перетворено електронними засобами на візуальну форму чи на папері. Такий документ має однакову юридичну силу з паперовим, а електронний цифровий підпис на ньому – однакове правове значення з відповідним підписом на паперовому документі [16, с. 225–226]. У разі підробки платіжного засобу на електронному носії може мати місце незаконне втручання в роботу автоматизованих ЕОМ, що призводить до перекручення комп'ютерної інформації. Тому такі дії винного треба кваліфікувати за ідеальною сукупністю злочинів за ст. ст. 200 і 361 КК України.

Підроблення платіжних карток і інших засобів доступу до банківських рахунків (меморіальних ордерів, акредитивів, дорожніх та іменних чеків в іноземній валюті) мають ті ж загальні ознаки, які притаманні підробленню документів на переказ. Способи підроблення цих платіжних засобів можуть бути різними і мають певні (і навіть суттєві) особливості. Але це не впливає на визнання наявності підроблення, головне, щоб унаслідок фальсифікації ці платіжні засоби (підроблені) могли б бути (і мали цільове призначення) протиправно використані для доступу до банківських рахунків та ініціювання переказу грошових коштів у безготівковій чи готівковій формі. Так, шляхом підроблення платіжних карток та їх використання три одеських злочинця знімали через банкомати з рахунків клієнтів банків від 10 до 40 тис. дол. США. Крім того, під час обшуку в них була вилучена 61 підроблена платіжна картка, 135 заготовок для майбутніх підроблень та пристрої для нанесення на «пластик» магнітної інформації [17, с. 2].

Придбання – це отримання винним підроблених платіжних засобів (купівля, отримання в обмін на інші предмети, прийняття як оплати за надані послуги або виконану роботу, одержання в подарунок або оплати боргу тощо). Варто зазначити, що злочином за ст. 200 КК є лише таке придбання, при якому особа усвідомлює справжній характер набутих нею предметів і робить це, щоб надалі запустити їх в обіг поряд зі справжніми платіжними засобами

або під їх виглядом [18, с. 46]. Розглядуваний злочин при придбанні підроблених платіжних засобів є закінченим з моменту отримання їх винною особою у своє особисте розпорядження.

Під зберіганням підроблених платіжних засобів потрібно розуміти умисні дії, пов'язані з перебуванням названих предметів у володінні винного (він може тримати їх при собі, у будь-якому приміщенні, в автотранспортному засобі, спеціально обладнаному сховищі тощо). Перенесення підроблених платіжних засобів – одна з форм їх зберігання. На кваліфікацію за ст. 200 КК не впливає час і місце зберігання підробок, а також те, чи є особа, яка їх зберігає, їх власником, чи ні. Зберігання цих засобів є й тоді, коли вони знаходяться при винному (в його одязі), у його приміщенні тощо [19, с. 527]. При зберіганні підроблених платіжних засобів злочин вважається закінченим з моменту їх отримання винною особою у своє особисте розпорядження для зберігання.

Перевезення підроблених платіжних засобів полягає в переміщенні їх транспортом (наземним, водним, повітряним) з одного місця в інше як у межах території України, так і за кордоном. Для визнання перевезення підробок злочином не має значення, є особа власником чи користувачем транспортного засобу (наприклад, пасажиром) [20, с. 514].

Пересилання – це переміщення предметів, перелічених у ст. 200 КК, шляхом відправлення поштою, багажем, посильним чи іншим способом з одного місця в інше. Злочин у цій формі вважається закінченим з моменту відправлення відповідного багажу, листа чи посылки незалежно від того, отримав їх адресат чи ні [21, с. 256]. Досліджуваний злочин при перевезенні й пересиланні підроблених платіжних засобів є закінченим з моменту початку транспортування чи, відповідно, з початку їх переміщення або відправлення.

Збут – це оплатне або безоплатне умисне відчуження підроблених платіжних засобів незалежно від того чи іншого виду дії (продаж, дарування, передача в борг або в рахунок погашення боргу тощо) [22, с. 369]. Не охоплюються поняттям збуту випадки, коли особа, яка володіє підробленими платіжними засобами, в силу тих чи інших обставин (наприклад, внаслідок викрадення) втрачає їх. Однак за наявності до цього підстав вона може притягуватися до відповідальності згідно зі ст. 200 КК за зберігання зазначених предметів за наявності мети збуту. При використанні підроблених платіжних засобів він вважається закінченим з моменту пред'явлення цих засобів банківським установам для ініціювання переказу грошей. Досліджуваний злочин при збуті підроблених платіжних засобів є закінченим з моменту передачі іншим особам.

Використання підроблених платіжних засобів полягає у пред'явленні зазначених засобів як справжніх у банківські уста-

нови (їх філії), підприємства торгівлі, громадського харчування, чи шляхом застосування їх через банкомати та платіжні термінали з метою переказу грошових коштів чи отримання їх готівкою. Унаслідок цих дій має місце доступ до банківських рахунків та ініціюється переказ грошей у готівковій чи безготівковій формі. Тут слід звернути увагу на наступне. Коли особа підробляє платіжні засоби, вони виступають, як уже вказувалося, предметом злочину. Подальше ж використання нею підроблених документів на переказ і платіжних карток (чи іншою особою, що володіє цими підробленими предметами) *трансформує* їх у *засоби вчинення злочину*. Під останніми розуміють знаряддя, речі, механізми, пристрої, документи, інші предмети матеріального світу, шляхом використання яких винний учиняє суспільно небезпечне діяння (дію чи бездіяльність), передбачене кримінальним законом як злочин. Засоби завжди посилюють «уражувачий ефект» злочинного діяння, створюють необхідні умови для завдання значної, великої чи особливо великої шкоди, а іноді виступають єдиною можливою умовою вчинення злочину [23, с. 127–133]. Використання підроблених платіжних засобів свідчить про наявність реального посягання на об'єкт кримінально-правової охорони (при закінченому злочині) і тому являє собою (до речі, як і збут підроблених платіжних засобів) найбільшу суспільну небезпечність порівняно з іншими альтернативними діями, названими в диспозиції ст. 200 КК. Ось чому, як вбачається, було б доцільним передбачити кримінальну відповідальність за використання підроблених документів на переказ і платіжних карток (безвідносно до того, хто їх підробляв), як і збут таких предметів, не в ч. 1 ст. 200 КК, а в ч. 2 цієї статті і розглядати цю обставину як кваліфікуючу, що тягнула б більш сувору відповідальність.

Ознака «підроблення» платіжних засобів при їх використанні досить чітко обмежує обсяг поняття цієї дії і дає можливість відокреmlювати дії, що підпадають під ознаки складу цього злочину, передбаченого ст. 200 КК, від дій, які не містять складу злочину (наприклад, використання чужої, але справжньої платіжної картки чи іншого платіжного засобу, які отримані від власника, знайдені або навіть викрадені). Між тим використання і збут інших підроблених платіжних засобів (інших засобів доступу до банківських рахунків), які не охоплюються поняттями «документи на переказ» і «платіжні картки» (наприклад, дорожні, іменні чеки тощо) можуть не тільки помилково ідентифікувати користувача (пред'явника) цього платіжного засобу, а й безпідставно ініціювати переказ грошей унаслідок пред'явлення ним підроблених платіжних засобів. Отже, є всі підстави вважати за доцільне встановити у ст. 200 КК України кримінальну відповідальність за використання і збут не тільки документів на переказ і платіжних карток, а й за такі ж дії з іншими

засобами доступу до банківських рахунків. Причому, враховуючи підвищену суспільну небезпечність цих дій, треба передбачити відповідальність за них у порядку *de lege ferenda* у кваліфікаційному складі злочину в ч. 2 цієї статті.

Придбання, зберігання, перевезення, пересилання з метою збуту підроблених інших засобів доступу до банківських рахунків (платіжних засобів) мають не меншу суспільну небезпечність, ніж такі ж дії стосовно підроблених документів і платіжних карток. Тому є всі підстави встановити у ч. 1 ст. 200 КК кримінальну відповідальність за вказані дії не тільки щодо підроблених документів на переказ чи платіжних карток, а також стосовно і інших засобів доступу до банківських рахунків.

Злочин, що досліджується нами, при використанні підроблених платіжних засобів є закінченим з моменту пред'явлення останніх банківським установам для ініціювання переказу грошей. Фактичний переказ грошей і навіть отримання їх готівкою лежить за межами розглядуваного злочину й потребує додаткової кваліфікації згідно зі ст. 190 КК України за наявності всіх його ознак. Тому, вважаємо, не можна погодитися з тими науковцями, які визначають використання підроблених платіжних засобів як незаконне здійснення переказу грошей неналежним ініціатором, одержання грошей у готівковій формі чи проведення оплати за придбані товари [24, с. 371].

Як випливає з викладеного, ознака «підроблення» документів на переказ, платіжних карток чи інших засобів доступу до банківських рахунків є обов'язковою ознакою при їх придбанні, зберіганні, перевезенні, пересиланні, використанні чи збуті. Відсутність цієї ознаки буде свідчити і про відсутність складу розглядуваного злочину, що не дає можливості кваліфікувати вчинене за ст. 200 КК. Ось чому не можна погодитися з кваліфікацією дії громадянина К. за ст. 200 КК, який, отримавши від свого знайомого Л. платіжну картку для того, щоб позичити у нього грошей, користувався картою Л. і без його дозволу купував товари на значно більшу суму, ніж дозволив йому Л. І хоча К. розписувався у чеку за Л., він використовував не підроблену картку, а дійсну, хоча при цьому вийшов за межі дозволу Л. У даному випадку К. використовував дійсну картку (не підроблену) і, отже, його дії у такому випадку не містять складу злочину, передбаченого ст. 200 КК [25]. З урахуванням проведеного дослідження пропонуємо виласти текст ст. 200 КК у наступній редакції:

«Стаття 200. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків

1. Підроблення документів на переказ, платіжних карток та інших засобів доступу до банківських рахунків, а так само їх при-

дбання, зберігання, перевезення, пересилання з метою використання чи збуту, –

2. Ті самі дії, вчинені повторно чи за попередньою змовою групою осіб або працівником фінансової установи, а також використання або збут підроблених документів на переказ, платіжних карток та інших засобів доступу до банківських рахунків, –»

Список літератури: 1. Чеки проти платіжних карток. / Коментарі. Суспільно-політичний та діловий тижневик. № 25 (83) від 29 червня 2007 року. 2. З пластиком ідуть до магазину, ідуть за кордон / Високий замок. Щоденна газета. № 135 (3542) від 31 липня 2007 року. 3. Ці модні пластикові «гаманці» / Високий замок. Щоденна газета. № 127 (3290) від 18 липня 2006 року. 4. Див., напр.: М.М. Панов. Предмет незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення // Юрид. Україна. К., № 1 (37)/2006. 5. Див. напр.: Енциклопедія банківської справи України. Енциклопедія банківської справи України / За ред. Стельмаха В.С. та ін. К., 2001. 6. Див., напр.: Науково-практичний коментар кримінального кодексу. 3-є вид. / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. К., 2003. 7. Дудоров О.О. Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика. К., 2003. 8. Див., напр.: Панов Н. И. Квалификация преступлений, совершаемых путем обмана: Учеб. пособ. Х., 1980. 9. Див., напр.: Урядовий кур'єр. 2004. № 66. 10. Сергеева Т. Л. Борьба с подлогами по советскому уголовному праву. М.–Л., 1949. 11. Див., напр. Кузнецов А.В. Ответственность за подлог документов. М., 1959. 12. Див., напр.: Сташис В.В., Бажанов М.И. Преступления против порядка управления. Х., 1971. 13. Пинхасов Б.И. Защита документов по советскому праву. Ташкент, 1977. 14. Див., напр.: Тучков С.С. Підроблення як спосіб вчинення злочину: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. К., 2005. 15. Див., напр.: архів Жовтневого районного суду м. Полтави за 2004 р. 16. Енциклопедія банківської справи України / За ред. Стельмаха В.С. та ін. К., 2001. 17. А у вас уже есть пластиковая карточка? / Время. Ежедневная газета. . № 146 (15855) от 18 августа 2007 года. 18. Дудоров О. О. Злочини у сфері господарської діяльності. Кримінально-правова характеристика. К., 2003. 19. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. / За ред. В. В. Сташиса, В.Я. Тацій. 3-тє видання. Х., 2006. 20. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К., 2007. 21. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: Особл. ч. / За ред. М. О. Потебенька, В. Г. Гончаренка. К., 2001. 22. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За ред. С. С. Яценка. 4-тє вид. К., 2005. 23. Див., напр.: Панов Н. Н. Средства совершения преступления: понятие и виды // Пробл. законности: Респ. міжвід. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. Х., 2003. Вып. 64. 24. Див., напр.: Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / Відп. ред. Яценко С.С. К., 2005. 25. Див., напр.: архів Золочівського районного суду Львівської обл. за 2001 р.

Надійшла до редакції 19.10.07

В. В. Яременко

ЩОДО ТЕОРЕТИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ІНФОРМАЦІЯ»

У сучасних умовах, коли обсяг оперативної інформації збільшується і різко зростають потреби в ній, великого значення для співробітників оперативних підрозділів набуває діяльність по використанню ОРІ. У цьому зв'язку особливу роль відіграє проблема підвищення ефективності реалізації ОРІ у боротьбі зі злочинністю. Необхідність вдосконалення даного процесу для оперативних підрозділів обумовлена тим, що значна кількість інформації про зло-